

Danielpa Qelqan — Iskay Chunka Tawayoq Numero

Nimrod, Nabucodonosor y Belshazzar

Jeff Pippenger

2023-12-19

Danielpa, Apocalipsis papas qillqasqa hukllam kanku, hinallataq allin yachasqaña kaq hina Machu Testamento, Musuq Testamento qillqasqa hukllam kasqankuta. Pruebapa p'istaynin tukukunankamaña aslla ñawpaqta, Jesucristoq Apocalipsisnin kicharisqa kachkan.

Hinaspan: “Ama wisq'achaychu kay liwrupi qillqasqa profeciapa nisqankunata, pachasqa qayllam kashanrayku. Mana chaninnaq runaqa, kachun mana chaninnaqraq; qhelli runaqa, kachun qhelliraq; chanin runaqa, kachun chaninnaqraq; santo runaqa, kachun santoraq. Qhawariy, utqayllam hamuni; premiuyas noqawanmi kashan, sapa runaman qosqaypaq, imanas rurasqanman hina. Ñoqaqa Alpha y Omega kani, qallariyninpas tukukuyninpas, ñawpaq kaqpas qhepa kaqpas” nispa. Apocalipsis 22:10–13.

Bibliaq “ñawpaq rimay kamachikuynin”, mayqenchus chaypi kay chiqaq yachay kachkan: imapas tukukuyninqa qallariyninwan rikuchisqa kan, chayqa Daniel qillqap ñawpaq kimsa capítulo-kunap ancha allinchananpaqmi hapiyninta churayku, imaraykuchus paykunata ñawpaq rimarisqa chiqaq yachaymi kanku chay qillqapi, mayqenchus Danielwan Apocalipsiswan qillqakuna kanku. Jesúsqa Alpha hinataq Omega kachkan, chayrayku chay qillqap qallariynin, mayqenchus Danielwan Apocalipsiswan qillqakuna kanku, kay pacha tukukuypi kichasqa chiqaq yachayta rikuchinanmi tiyan. Chhaynaqa, huk nivelpi, chay kichasqa chiqaq yachayqa Apocalipsis chunka tawañiyuq angel-kunap wiñay evangelionmi.

Jesucristopa Revelasqanmanta, Apocalipsis qelqap huk ñiqin capítulo paq qallarichisqan ñawpaq versículopi reqsisichisqa kaq, chaymi iglesiakunaman willayta apachinanpaq kaq, “pacha qayllapiñan kashan” nisqa tiempopi; hinaspa Apocalipsispa huk ñiqin capítulonpi “qayllapiñan kashan” nisqa tiempoqa, kikin pacha kanan tiyan Apocalipsispa iskay chunka iskayniyuqñiqin capítulonpi, prueba tukukuynin wichayman manaraq wichaspa, “qayllapiñan kashan” nisqa tiempowan.

Jesucristoq Revelacionninmi, Dios payman qorqan, sirvintinkunaman sut'ita rikuspa reqsisichinampaq imaykunachus utqaylla hunt'akunan kashan chaykunata; hinaspan angelninwan kacharipa reqsisirqan sirvintin Juanman: paymi Diospa siminmanta, Jesucristopa testimoniomanta, hinallataq llaqa rikuskankunamantapas willakurqan. Kuisqan kachun chay ñawiriq, hinallataq kay profeciapa siminkunata uyariqkuna, chaypi qelqasqa kakkunata waqaychaqkuna; pachaqa qayllaña kashanrayku. Revelación 1:1-3.

Qhipa willakuy kaq, arí, qhipa willakuymi, allin yuyayman yaykunapa p'unchaynin tukukuyta manaraq wichq'akuspa, maypachachus “pacha qayllamña kachkan,” chayqa iskay kaq angelpa qhipa para willakuyninmi, hinaspa Chawpi Tuta Qapariymi. Chayqa “pakasqa historiaywan”

t'inkisqa cheqaq kaymi, Qanchis Illap'ukunamanta. Chayqa “qanchis kaqmanta pusaq kaqpa” rikuchikuyninmi; kay llaqa ancha chanin rikuchikuyninmanta kуска awaykuspa Cristoq chanin kay p'achaman tukuchiq qori q'aytuqa Levitico iskay chunka suqta kaqpi kaq “ancha chanin” “qanchis kuti” nisqaqmi. Danielpa huk kaq kapitulon, hinaspataq yapamanta Danielpa hukmanta kimsa kaq kapitulokuna, chay willakuymi. Iskay kaq kapitulopi “pakasqa” nisqapas, chay willakuymi.

Danielpa ñawpaq kaq kapitulanta ñawpaq angelpa willakuyninta rikuchin; hinallataq, Apocalipsispa chunka tawañiyuq kapitulampi kimsa angelkunapa willakuyninkunamanta llaqa proféticok hina señalakuna ñawpaq angelpa willakuyninpi rikuchisqa kasqa hina, Danielpa ñawpaq kaq kapitulani kimsa willakuyninkunamanta llaqa proféticok hina señalakuna rikuchisqa kanku. Chay imakunam kimsa pata-pruebakunapa ruraynin: Danielpa ñawpaq kaq kapitulampi mikhunamanta prueba kasqanta rikuchin, chaymanta qhawap prueba hamun, chaymi huk litmus prueba-man pusamun. Ñawpaq kaq kapitulo, iskayñiyuq kaqwan kimsañiyuq kaqwan tupachispa qhawarisqa kaspa, mikhunamanta pruebata rikuchin; iskayñiyuq kaqmi qhawap pruebata, kimsañiyuq kaqtaq litmus pruebata rikuchin. Apocalipsis chunka tawañiyuqpi kimsa angelkunapa willakuyninkuna, hinallataq Danielpa ñawpaqmanta kimsa kaq kapitulkama, kimsa pata-pruebakunapa rurayninmanta tawa testigokunata qun.

Danielpa tawa pichqañiqin capítulo-kunaqa sinchi sunquyuq, ancha ukhu proféticopa historianta rikuchinku. Chay iskay capítulo-kunamanta llusqisqa líneaqa suqtamanta mana hukllachu, sapaq profética línea-kunata hap'in. Chay profética línea-kunamanta hukninqa 723 a. C. watapi qallarín, hinaspataq domingo kamachikuykama mast'arikun. Suqtamanta huk líneaqa 1798 watapa historianta rikuchin, domingo kamachikuykama; chay líneapitaq kimsa profecía línea-kuna hukllapi kуска rikuchisqa kashan: allpa uywapa línea (Estados Unidos), chaymanta Protestante waqra línea, hinallataq Republicano waqra línea. Chaykuna kuskapi huk pichqañiqin líneaqa sayarichinku, Estados Unidospa profética líneaqa qallariyninpi. Chay líneaqa 1798 watapi Danielpa qanchis, pusaq, isqun capítulo-kunapa kichakusqanta señalan. Estados Unidospa profética líneaqa tukukuyninpiqa suqtañiqin línea paqarin, chaymi 1989 watapi chunka, chunka hukniyuq, chunka iskayniyuq capítulo-kunapa kichakusqanta señalan.

Allpacha animalpa proféticopi qallariynin, Daniel qanchis t'aqa rikuchisqa hina, “qanchis pacha” nisqa unanchawanmi señalasqa kachkan; chay hinallataq allpacha animalpa proféticopi tukukuyninpas “qanchis pacha” nisqa unanchawanmi señalasqa kachkan. Qanchis, pusaq, isqun t'aqakunapa kichasqa kayninkuna rikuchisqa historiapa pacha muyupi qallariyninpas tukukuyninpas “qanchis pacha” nisqa unanchawanmi señalasqa kachkan. Chay hinallataq Daniel chunka, chunka hukniyuq, chunka iskayniyuq t'aqakunapa kichasqa kaynin rikuchisqa historiapa pacha muyupi qallariyninpas tukukuyninpas “qanchis pacha” nisqawanmi señalasqa kachkan.

1798 watapi “pacha tukukuypi” Danielpa qanchis, pusaq, isqun capítulo-kuna kichasqa kasqanmantapacha qallarisqa historiapa pacha muyuyninpa tukukuyninpa 1863 karqa. “Pacha tukukuypi” Danielpa chunka capítulo, chunka hukniyuq capítulo, chunka iskayniyuq capítulo kichasqa kasqanmantapacha qallarisqa historiapa pacha muyuyninpa qallariyninpa 1989 karqa. 1863 watamanta 1989 watakamaqa pachak iskay chunka suqta watakunam kikin chakun. Pachak iskay chunka suqta watakunaqa chunka iskay pachak suqta chunka watakunapa chunka hukninman

hina, icha diezmo hina. Chayrayku pachak iskay chunka suqta yupayqa chunka iskay pachak suqta chunka watakunapa unanchaquinmi; chay watakunaqa “purun pampata” rikuchin, chaymantaq “qanchis kuti”-pa iskay waranqa pichqa pachak iskay chunka watakunapa unanchaquin kananpaq.

Kay chiqap kuskanmi kaypaq allpapa uywapa historiapi reqsisichin: ñawpaq angelpa kuyuriynin qallariypi, hinaspa qipa tukukuypi kinsa angelpa kuyuriyninpi, iskayninkuqa qallariyninkunapipas tukukuyninkunapipas “qanchis kutiwan” señalasqa kanku. Chay iskay kuyuriykunapa chawpinpi kaq pacha, paykunata huñunaykipaq wataykuq, chaypas “qanchis kutiwan” sut’ichasqa kachkan.

Mana Bibliaq “siki pataman qillqa pataman” nisqan rurayninta mana churaykuspaqa, kay hina revelaciónqa mana rikuyta nitaq entiendetayta atinchikchu; chay rurayniyuqta mana hap’ikuspaqa, sellasqa libroqa teología yachaypa artenta allinta yachasqa runaman qusqaqa kananman, hinaspan payta mañakunman sellasqa libro ima niyta munasqanmanta willakuyta. Yuyayninpi hatunchakusqanmi pushanman nispa rikuchinanta: sellasqa libroqa mana entiendesqa kayta atinchu, imaraykuchus sellasqasqanrayku. Chaymantaqa chay sellasqa librotapa, chay k’anchasqa runaq kamachisqan hinaspa qallusqa ovejakunamanta hukninman qunkiman; hinaspa teólogo qhapaq willakuykunamanta mikhuspa kusiqaña tukuq oveja aylluqa, sellasqa libromanta imatapas churaykuyta mana munanman, allinta yachasqankuraykuqa cheqaq kay ima kasqanta kamachinankupaq churakusqaqa teológico Sanedrín nisqapi kaqkuna sapallam kasqankuta.

“Qankunata suyaychis, musphaywan qhawariychis; waqaychis, waqariychis; machasqas kanku, ichaqa mana vinowanchu; taksakachkanku, ichaqa mana sinchi upyanawanchu. Señorqa qankunaman jich’arpamusun puñuy usqhaypa espiritunta, ñawiykichistataq wichqarpun; profetakunata, kamachiqniykichiskunata, qhawaqkunataq pakarpun. Hinallataq llapa rikuchisqa qankunapaq tukurun sellasqa libropa siminkunahin, chayta runakuna yachasqa runaman quspanku nispa: “Ama hina kaspa, kayta ñawiriy”; paytaq nin: “Mana atiniychu, mana yachasqachu kani.””

«Chaymi Señorqa nin: Kay llaqtaqa simillankuwanmi qayllaykaman hamunku, chukchankuwanmantaqmi yupaychawanku, ichaqa sonqonkutaqa karumanmi anchuchinku ñuqamanta, ñuqaman manchakuyñinkuqa runakunapa kamachisqan yachachisqallanmi; chayrayku, qhawariy, huk musphay ruwayta, huk admiraypaq ruwayta ruwasqa; yachaqninkupa yachayninqa chinkapunqa, umalliqninkupa entiendeninqa pakasqañam kanqa. Ay paykunaman, pikunaq yuyayninkuta Señor-manta pakayta ukhuman maskanku, ruwasqankutaq tutapi kachkan; hinaspa ninku: “Pitaq qhawawanchis, pitaq reqsiwanchis?” Cheqaqtapuni, imakunata tikrayniykichisqa olleroq mit’ankunahin kasqanman yupasqa kanqa; ichaqa ruwasqachu ruwasqanmanta ninmanchu: “Manam payqa ruwawarqanchu”; otaq kamasqachu kamasqanmanta ninmanchu: “Payqa manam yachayniyuqchu”?»

“Kay llapan kaypi rimasqakuna hunt’asqa kanqa. Wakinkunaqa manan Diospa ñawpaqenpi sonqonkuta pisiysichkankuchu, nitaqmi allin chiqninpi puriyta munankuchu. Cheq yuyayninkuta pakanku, urmasqa angelwan kуска ayllukuytataq waqaychanku, paymi llullata kuyakusun, llullatataq rurán. Awqaqa engañayta atisqan runakunaman espirituta churaykun, wakin imakunapi tutayaypi kashaqkunata pantachinampaq. Wakinqa mast’arisqa tutayaywan hunt’achisqa rikurinkun, cheqaq kawsaytaq pantayrayku saqerparikunku. Profeciawan

reqsichisqa p'unchayqa chayamusqanña. Jesucristoqa mana entiendesqachu. Jesucristoqa paykunapaq huk willakuylla, mana cheqaqchu. Kay pachapa historiannin pim kay kasqan pachapi, achkakunaqa machasqa runakunahinata ruwaykunku. 'Qankunaqa sayakuychis, musphaychis; waqyaychis, waqyaychis; machasqakunam kanku, ichaqa manan vinowanchu; urmaykachanku, ichaqa manan sinchi upyanawan chu. Imaraykuchus Señorqa qankunaman yuyay p'unchaw puñuyqa espiritunta churamusqa, ñawiykichistataq wichq'asqa. Profetakunata, kamachiqniykichiskunata, rikuyta atiqkunatataq p'istumusqa.' Huk espiritual machaymi achkakunapi kashan, paykuna yuyanku paykunaqa hatunchasqa kanankupaq Diospa runankuna kasqankuta. Paykunapa religiónpi ñiyninkuqa kay Escritura nisqapi rikuchisqahinallam. Chaypa kallpan urayninpiqa manan chiqanta puriyta atinkuchu. Ruwayninkupi q'iwisqa ñankunata ruranku. Hukninnaq, huktataq, kayman chayman urmaykachanku. Señorqa hatun llakiywanmi paykunata qhawan. Cheqaq kaypa ñannintaqa manan reqsisqankuchu. Paykunaqa yachay-sayariq qhilqayman hina llank'aq yuyaychakuyuq runakunan, hinaspa pichqakunata yanapayta atinman karqan, atinman karqa, espiritupaq sut'i rikuywan, paykikunaqa kikinkuta pantachisqa kanku, hinaspa mana allin ruwanakunata kallpachachkanku."

"Kay qhipa p'unchaykunapi kay imakuna wiñayman risqankuna utqayllam sut'ichasqa kanqaku. Ichaqa kay espiritista llullachikuykuna imayna kasqankuta cheqaqtapuni rikuchisqa kaptin,—supay espiritukunap pakasqa rurayninkuna kasqankuta,—paykunapi imatapas ruraspa chaypi chaqrusqa kaqkuna, sonqonkuta chinkachisqa runakuna hina tukunqaku."

"Chaymi Señor nin: Kay llaqtakunaqa siminwanmi qayllayamunku ñuqaman, ichaqa siminkunallawanmi yupaychawanku; sonqonkutaqmi karunchanku ñuqamanta, manchakuyñinkutaq ñuqapaq runakunapa kamachisqan yachachisqallam. Chayraykun, qhawariychik, kay llaqtapiqa rurasqami musphay atiy llaqtakuyta, arí, musphay atiyta hinallataq mancharikuypaqta; yachaysapa runankunapa yachayninqa chinkapunqañam, entiendesqa prudente runankunapa entiendeninqa pakasqa kanqa. Ay, Señor-manta pakayllapi yuyayninkuta maskaqkunamanta, rurayninkutaq tutapi kashan, ninku: "Pitaq qhawawanchik? pitaq reqsiwanchik?" Cheqaqtapunin tukuy imata tikrayniykichikqa manka rurajpa ñiq'inman hina yupasqa kanqa. Manachu rurakusqa imaqa rurajninmanta ninman: "Manam paychu rurawarqan"? O manachu kamasqa imaqa kamajninmanta ninman: "Manam payqa yachaqchu karqan"?"

"Qawarisqa kani ñoqamanmi, ñoqanchikpa kawsaypi kay hinallataq kasqakunaq chay kikin imayna kayninta tarisqanchikta, hinaspa kunanpas tarisqanchikta. Qhari runakuna, hatun k'anchayta hinaspa admiraypaq privilejiokunata chaskiqkuna, pusayuqkunapa siminta chaskirqanku; chay pusayuqkunaqa yachaysapa kasqankuta yuyarinku, Señormanta anchata favoresqas hinaspa saminchasqas karqanku, ichaqa kikinkuta Diospa makinmanta hurqukuspa enemigoq sinchikuna patapi churakurqanku. Kay pachaqa allin rikch'akuq llulla yachachiykunawan unu hina hunt'achisqa kananmi. Huk runaq yuyaynin, kay llulla yachachiykunata chaskispa, huk runakunapa yuyayninkunapi llamk'anqa; chay runakunaqa Diospa cheqaq kayninpaq sumaq pruebakunata llullaman tukuchishaq karqanku. Kay qharikunaqa urmasqa angelkunawan engañasqa kanqaku, mayqinkunachus almaikunapaq qhawaq, yupayta quna kasqankurayku, cheqaq waqaychaqkuna hina sayanan karqan

chaymanta. Paykunaqa maqanakuykupi armankunata saqirqanku, hinaspa pantachiq espíritukunata uyarirqanku. Diospa yuyaychasqanta mana imapaqpas yupaychanku, hinaspa Paypa waqyaykunatawan piñakuyninkunata qhipaman churanku; cheqaqtapuni Satanaspa lardonpin kashanku, pantachiq espíritukunata hinaspa supaykunapa yachachiykunata uyarispa.”

“Kunanqa runakunaman chayamusqa espíritu machay, mana kallpayoq upyaywan machasqa runakuna hina tinkuykachanankupaqchu kashaqkunaqman. Huchakuna, mana allin ruraykuna, qollqe suwakuy, llullakuy, mana chiqan ruraykunapas kay pachata junt’achkanku, hanaq pacha cortekunapi hatarinakuspalla awqaq umalliqpa yachachisqanman hina.

“Historiaqa yapam kutinmi kanqa. Munaymanmi sut’inchayta imataq qaylla p’unchaykunapi kanqa chayta, ichaqa manaraqmi pacha chayamunchu. Wañusqakunapa rikch’ayninkuna rikhurinqa, Satanaspa astawan yachaysapa hinaspa llullakuq rurayninwan; askhakunaqmi huñunakunqa mayqinchus llullata munan hinaspa ruwan chaywan. Ñuqaqa llaqtanchikta waqyaykuni: chiqapmi ukunchikpi wakinkuna ñiymanta t’aqakunqa, hinaspa uyariykunqa pantachiq espíritukunaman hinaspa supaykunapa yachachikuyninkunaman; paykunaraykutaqmi cheqaq kayta mana allin simikunawan rimarinqaku.” Battle Creek Letters, 123–125.

Danielpaq ñiqin kapítulon, Apocalipsis chunka tawanñiqin kapítulopi ñawpaq angelpa willakuyninta rikuchispa, allpap animalpa qallariy historiwan tupachkan. Danielpaq ñiqin, iskaynin, kimsan kapítulonkuna, Apocalipsis chunka tawanñiqin kapítulopi kimsa angelkunapa willakuyninkunata rikuchispa, Estados Unidospa tukukuyninwan tupachkan. Nabucodonosorqa ñawpaq angelpa historianta, hinaspa Danielpaq ñawpaq kapítulonta rikuchin. Belsasarqa kimsañiqin angelpa historianta, hinaspa Danielpaq ñawpaq kimsa kapítulonkunata rikuchin.

“Babiloniapa qhipa kamachiqninman, imaynachus rikch’ayninpi ñawpaq kaqman hamurqan chay hina, hamurqan Diospa Qhawaqninpa sentenciankuna: ‘Qhapaq rey,... qammanmi nisqa kachkan; qhapaq suyuqa qanmanta qichusqanñam.’ Daniel 4:31.” Profetas y Reyes, 533.

Qatiq willakuypi Nebucadnezarta Belshazartawan yachayninchista qatiqkusunchis.

“Belsasarqa, Diospa atiyinpa kay rikuchikuyninmanta mancharisqa, paykunaq huk testigoyoq kasqankuta rikuchispa, mana chayta yachasqankuchu, kawsaq Diospa rurasqankunata, Hina Diospa atiyininta, hinallataq paypa munayninta ruranankupaq hatun oportunidadkunata hap’isqaku karqan. Payqa achka k’anchayniyoq kayta atisqa karqan. Paypa awilun Nabucodonosorqa Diosmanta qunqaykuspa kikinta hatunchasqanpi peligranmanta willasqa karqan. Belsasarqa runakunapa kуска kawsayninmanta qarqosqa kasqanmanta, hinaspa chakra uywakunawan tantalla kasqanmanta yachaq karqan; chay factokunaqa paypaq yachachina kanan karqan, ichaqa mana imatapás qhawarirqanchu, imayna pasasqapas mana kasqan hina; hinaspa payqa awilunpa huchankunata yapamanta rurashallarqun. Diospa juicioykunata Nabucodonosorpa hawanman apamuq huchakunata rurananpaqmi atrevikurqan. Mana sapallantaqchu mana allin rurasqanrayku huchachasqa karqan, aswanpas mana allinman churakurqanrayku, paypaq qusqasqa oportunidadkunatawan atiyininkunata mana allinta apaykachasqanrayku, chaykuna wiñachisqa kaptinqa allin kayman chayanapmaq.” Testimonies to Ministers, 436.

